

Projektplan för Ekonomiska säkerheter, godkänd av styrgruppen 2017-11-24

Uppdrag	Länsrådsgrupp 6 har gett i uppdrag åt miljövårdsdirektörernas tillsynsgrupp att driva Miljösamverkan Sverige och att inom ramen för det arbeta fram olika handläggarstöd. Inför 2017 års verksamhetsplanering lämnade Länsstyrelsen i Västerbottens län in ett projektförslag om ekonomiska säkerheter. Styrgruppen valde att låta projektet ingå i förslag till verksamhetsplan för 2017. Förslaget fastställdes av styrgruppen efter det att Miljönätverket och Länsrådsgrupp 6 haft möjlighet att lämna synpunkter.
Bakgrund	<p>Regeringen har i ett svar till Riksrevisionen uttalat att länsstyrelserna bör samordna sina yrkanden om ekonomiska säkerheter i A-prövningar av gruvor. I Riksrevisionens granskning lyfts ett antal frågor som visar på behovet av samordning av hur vi arbetar med säkerheter. Dessa frågor är inte bara aktuella för gruvnäringen utan för flera olika branscher. Projektet behöver utvecklas och avgränsas tydligare men kortfattat finns bland annat följande frågeställningar:</p> <ul style="list-style-type: none">• I vilka ärenden ska vi ställa krav på ekonomisk säkerhet? Inom vissa branscher är det lagstiftat och i andra i princip standard att man ställer krav på ekonomisk säkerhet medan det inom andra branscher är mer ovanligt och då skiljer det sig också mellan beslut i olika miljöprövningsdelegationer.• Hur ska man beräkna den ekonomiska säkerhetens storlek? Det borde gå att komma fram till vissa grundprinciper som ska gälla generellt. Inom vissa större branscher kan det dessutom vara önskvärt att det tas fram någon typ av beräkningsmodell, liknande den som finns för täkter.• Hur använder vi ekonomiska säkerheter i arbetet med förorenade områden? Vid pågående verksamhet händer det att man avvaktar med att sanera en förorening. Detta borde leda till att man ställer krav på att verksamhetsutövaren avsätter medel för detta. Här finns ett flertal frågor som bland annat kopplar till Naturvårdsverkets nyligen avrapporterade regeringsuppdrag och alternativa finansieringsformer för förorenade områden.• Hur hanterar vi olika former av ekonomisk säkerhet och vilka krav ställer detta på tillsynsmyndigheten?

Syfte	Syftet är dels att öka användningen av möjligheten att ställa krav på ekonomisk säkerhet och dels att effektivisera hanteringen av de ekonomiska säkerheter som redan ställts. På så sätt minskar risken för att staten ska få stå kostnader för efterbehandlingar samtidigt som vi på ett effektivt sätt kan driva på efterbehandlingsarbetet.
Mål	Projektet ska fram förslag till principer för hur vi hanterar ekonomiska säkerheter i tillsynen och prövningen.
Styrgrupp	Miljösamverkan Sveriges styrgrupp: Magnus Eklund, Länsstyrelsen i Örebro län Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län Tomas Waara, Länsstyrelsen i Uppsala län Elisabet Ardö, Länsstyrelsen i Kronobergs län Gustav Enander, Länsstyrelsen i Jönköpings län Ingela Hiltula, Naturvårdsverket (adjungerad) Teresia Persson, Jordbruksverket (adjungerad) Ann Lundström, Havs- och Vattenmyndigheten (adjungerad)
Projektledare	Ingela Höök, projektledare för Miljösamverkan Sverige
Projektgrupp	Jennie Folkunger, Länsstyrelsen i Skåne län Ingrid Lidgard, Naturvårdsverket Anna-Lena Olsson, Länsstyrelsen i Hallands län Ylva Ågren, Länsstyrelsen i Västerbottens län
Projektfaddrar	Gustav Enander, Länsstyrelsen i Jönköpings län Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Referensgrupp

Bernt Forsberg, Länsstyrelsen Uppsala (gruvor)
David Berggård, Länsstyrelsen Norrbotten (gruvor)
Erland Sköllerhorn, Länsstyrelsen Västerbotten (täkter)
Annika Lundahl, Länsstyrelsen Västra Götaland (täkter)
Christina Eriksson, Länsstyrelsen Dalarna (täkter)
Carina Regborn, Länsstyrelsen Örebro (täkter)
Lilian Thurfjell, Länsstyrelsen Skåne (administratör)
Monica Lind, Länsstyrelsen Västra Götaland (administratör)
Per-Olof Martinsson, sakkunnig, har jobbat vid Länsstyrelsen Västra Götaland
Björn Carlén, Konjunkturinstitutet
Niclas Nilsson NCC och Maria Elofsson Skanska som representanter för SBMI
Kerstin Brinnen, Svemi
Peter Stoltz, gruvavfallsfinansieringsutredningen ”Betryggande säkerheter för gruvnäringen och staten”
Per Bengtsson, Nordea
Per-Olov Synnemar, Swedbank
Ulrica Lundgren, Kronofogdemyndigheten
MPD vid länsstyrelserna

Referensgruppen förväntas kunna

1. Bistå med expertkunskap under projektiden
2. Lämna synpunkter på utkast till vår kommande handbok

Avgränsningar	<p>Inte fördjupa oss alltför djupt i hur en säkerhet ska utformas. Det hela är till stor del avhängigt av hur domstorna dömer.</p> <p>Vi arbetar inte med samordning av länsstyrelsernas yrkanden om ekonomiska säkerheter i A-prövningar av gruvor eller tar fram beräkningsmodell för den ekonomiska säkerhetens storlek för gruvor. Naturvårdsverket har ett regeringsuppdrag om gruvavfall vars resultat vi istället hänvisar till.</p>
Kritiska framgångsfaktorer	<p>Att vi utformar en bra enkät så att vi kan använda svaren i vårt kommande arbete.</p> <p>Att vi får in tillräckligt många enkätsvar från länsstyrelserna och att de innehåller den information vi behöver.</p> <p>Att vi har en väl avvägd avgränsning av projektet.</p> <p>Att vår handbok kommer till användning vid länsstyrelserna.</p> <p>Att vi får tid till att arbeta med projektet.</p>
Utvärdering och förtydligande av när projektet är avslutat	<p>Projektet är avslutat när det framtagna materialet är godkänt av styrgruppen samt finns tillgängligt på Miljösamverkan Sveriges webbplats. Innan dess ska materialet ha skickats för synpunkter till miljönätverket samt de centrala verk som står bakom Miljösamverkan Sverige.</p> <p>Slutrapport för utvärdering av projektets resultat ska tas fram.</p>
Genomförande	<p>Se tids- och aktivitetsplan, bilaga 2</p>
Tidplan	<p>Projektet pågår under tiden september 2017 till och med december 2018.</p>
Budget	<p>Projektledarens lön samt kostnader för projektdeltagarnas resor och övernattningar. Projektdeltagarnas arbetstid bekostas av respektive arbetsgivare, preliminärt uppskattas den till ca 4-5 arbetsveckor per deltagare.</p> <p>Eventuell kostnad för kommunikatör och ekonom, ca 20 tkr totalt.</p> <p>Tidredovisning för länsstyrelsedeltagare sker med VÄS-kod 5039.</p>

<i>Vem tar hand om resultatet</i>	Projektresultatet presenteras via Miljösamverkan Sveriges webbplats. Miljösamverkan Sverige kommer emellertid inte att långsiktigt kunna förvalta och uppdatera projektresultatet. Förhoppningsvis kommer länsstyrelserna att tillsammans bygga upp ett fungerande system för gemensam förvaltning av verksamhetsstöd.
<i>Dokumentation</i>	<ul style="list-style-type: none"> • All dokumentation ska samlas på projektets sida. Alla checkar in och ut dokumenten vid arbete på grupparbetsplatsen. Versionshantering ska användas. • Minnesanteckningar ska föras vid varje träff/möte. • Färdigt material läggs ut på den del av Miljösamverkan Sveriges webbplats som är åtkomlig för alla.
<i>Mötesstruktur</i>	Regelbundna projektgruppträffar och skypemöten hålls efter behov.
<i>Bilagor</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunikationsplan 2. Tids- och aktivitetsplan

Kommunikationsplan

BILAGA 1

Syfte med kommunikationen	Målgrupp	Kommunikationsmål gärna SMARTA	Uppföljning av målen	Valda kanaler för kommunikationen	Tidplan	Ansvar
Förankra projektet när projektplanen är godkänd av styrgruppen	Miljönätverk	En viktig målgrupp vid länsstyrelserna har fått information om projektgruppens pågående arbete.	När och hur har information lämnats?	E-post till mvdirektör	Efter det att projektplanen godkänts av styrgruppen.	Ingela
Bred information om att projektet startat	Relevanta myndigheter och andra berörda, referensgruppen.	Våra målgrupper inom och utanför länsstyrelserna har fått information om projektgruppens pågående arbete.	När och hur har information lämnats?	E-post, information läggs ut på Miljösamverkan Sveriges hemsida	Efter det att projektplanen godkänts av styrgruppen.	Ingela
Hämta in synpunkter	De som arbetar med ekonomiska säkerheter inom länsstyrelserna	Vi hämtar in kunskap om hur länsstyrelserna arbetar med ekonomiska säkerheter idag och frågar efter vilken vägledning som behöver tas fram..	Enkät till mvdirektör och MPD-samverkansgrupp	E-post	Oktober 2017	Ingela mfl
Hämta in synpunkter	Referensgrupp	Bistå med expertkunskap under projektiden och lämna synpunkter på utkast till vår kommande handbok	Kontakt tas vid behov. Utkast till handbok skickas	E-post och telefon	April 2018	Ingela m fl
Hämta in synpunkter	Miljönätverket	Slutmaterialet skickas för synpunkter till miljönätverket samt de centrala verk som står bakom Miljösamverkan Sverige.	Slutmateriale skickas till miljönätverket	E-post	September 2018	Ingela
Redovisa snart färdigt material som vi arbetat fram	MPD-nätverket	Kommunicera resultatet av projektet	Nästan färdigt resultat redovisas	Höstmöte för MPD-nätverket	Oktober-november 2018	Ylva och Anna-Lena
Redovisa det material vi tagit fram	De som arbetar med ekonomiska säkerheter inom länsstyrelserna	Kommunicera slutresultatet av projektet	Slutresultatet ska ha kommunicerats innan projektet avslutas	Webbinarium	Början av december 2018	Alla deltar
Marknadsföra och sprida projektresultat	Våra målgrupper inom och utanför länsstyrelserna	Kommunicera slutresultatet av projektet	Slutresultatet ska ha kommunicerats innan projektet avslutas	Förslag på kanaler: <ul style="list-style-type: none"> • Webb, Miljösamverkan 	Början av december 2018	Ingela m fl

	har fått information projektets slutresultat.			<p>Sverige och Miljösamverkan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhetsbrev, ex. ToFR • E-post till Mvdir och MPD-nätverk • E-post till referensgrupp • Miljöskyddschefsträff för länsstyrelserna • Nyhet på Nationell samverkan för miljöskydd • Information på samarbetsytor för HL-nätverk, som täkter, gruvor, vindkraftverk, EBH. Eventuellt även ytbehandling/verkstad, avfall och stål/smältverk. 		
--	---	--	--	--	--	--

Tid och aktivitetsplan**BILAGA 2**

Vad	Kommentar	När	Vem
Genomförande			
Enkät till alla länsstyrelser som skickas till mvdir och MPD-samverkansgruppen. Ett svar från varje län.	<p>För att få en uppfattning om hur läget är idag och ge oss möjlighet att ge en rekommendation om bäst praxis. Hitta rätt frågor som täcker det vi behöver veta. Samla in skriftliga rutiner som finns vid länsstyrelser. Se skillnader mellan MPD och icke-MPD-län.</p> <ul style="list-style-type: none">• Vilka former av säkerheter hanterar de olika länsstyrelserna?• Hur hanterar länsstyrelser säkerheter som MD godkänner?• Finns det erfarenhet av att ta säkerhet i anspråk?• Finns det erfarenhet av hur man som länsstyrelse agerat om kommunen är tillsynsmyndighet för en verksamhet där säkerheten tagits i anspråk?	<p>Skicka ut enkät i början oktober 2017 med svarstid på 4 veckor.</p> <p>Ta del av och sammanställa svaren under november 2017.</p>	<p>Anna-Lena, Ylva och Jennie utformar enkäten.</p> <p>Ingela skickar ut enkäten och lägger inkomna svar på projektets sida.</p> <p>Vi delar upp arbetet att sammanställa svaren mellan oss.</p>
Handbok – med olika delar	Ta fram struktur.	Struktur påbörjas i september 2017. Handbok färdig för remiss till	Ingela samordnar

		mudir i början av okt 2018.	
1. Inledning		Påbörjas 2017	Ingela
2. Bakgrund		Påbörjas 2017	Ingela
3. Vilka branscher och verksamheter?	<p>Allmän beskrivning. Vi kan inte gå på djupet för alla branscher utan får göra ett urval.</p> <ul style="list-style-type: none"> Förorenade områden, möjlighet att vid omprövning av pågående verksamheter ställa krav på ekonomiska säkerheter. Vad gäller för kommunala verksamheter och kommunal borgen? MB 16:3 och 15:35. 	I slutet av projektet	Alla Inledning till vårt material, sammanfattning och avgränsning.
4. Storlek	<p>Vindkraftverk – sammanställa rättsläget.</p> <p>Täkter – finns modell för beräkning av storlek.</p> <p>Gruvor – NV regeringsuppdrag, pågående utredning</p> <p>Deponier – kan ev. finnas en modell, ett sätt att räkna.</p> <p>Uppräkning av säkerheter, konsumentprisindex.</p> <p>Kostnad för en bankgaranti, generellt.</p>	Påbörjas i oktober 2017	Anna-Lena Anna-Lena Ylva Anna-Lena Ylva Ingrid
5. Utformning	<p>Olika former av säkerheter, t ex</p> <ul style="list-style-type: none"> Bankgarantier (flera olika slag) Spärrat konto 	Påbörjas i oktober 2017	Jennie och Ingrid

	<ul style="list-style-type: none"> • Moderbolagsborgen • Kommunal borgen <p>Exempel på utformningar som fungerar och som vi skulle kunna ha som rekommendation. Fallgropar med olika utformningar. Hur får en säkerhet upphävas?</p> <p>Moderbolagsborger behöver redas ut extra, även hanteringen vid länsstyrelsen, domar från högre instans kan visa när moderbolagsborgen är lämplig.</p>		
6. Hantering vid länsstyrelsen	<p>Steg 1 är enkäten vi skickar till länsstyrelserna.</p> <p>Beslutsfas. Löpande hantering, bevakning och återlämnande. Sätta ihop en checklista/rutin för hanteringen vid länsstyrelsen med utgångspunkt från hur länsstyrelserna arbetar idag. Preskriptionsavbrott.</p>	Påbörjas i december 2017	Anna-Lena och Ylva i samarbete med Jennie
7. Ianspråktagande	<p>Steg 1 är enkäten vi skickar till länsstyrelserna.</p> <p>Vad händer vid en konkurs? Vad händer när kommunen är tillsynsmyndighet? Vad gör man om säkerheten inte räcker till?</p> <p>Tillsynsmyndigheten, ibland kommunen, är bäst skickad att bedöma hur säkerheten ska användas. Hur gör man praktiskt? Vem upphandlar? Vem betalar? Finns det erfarenhet av detta i landet?</p>	Påbörjas i december 2017	Jennie

8. Exempel på ianspråktagande	Steg 1 är enkäten vi skickar till länsstyrelserna. Finns det exempel där kommunen varit tillsynsmyndighet? Om säkerheten inte räcker till?	Påbörjas i januari 2018	Anna-Lena och Ylva
9. Ekonomisk säkerhet för befintliga föreningar vid omprövning	Steg 1 är enkäten vi skickar till länsstyrelserna. Finns det erfarenhet av detta i landet?	Påbörjas i december 2017	Anna-Lena och Ylva
10. Exempel på när krav ställts på ekonomisk säkerhet för befintliga föreningar vid omprövning	Steg 1 är enkäten vi skickar till länsstyrelserna. Finns det bra exempel?	Påbörjas i januari 2018	Anna-Lena och Ylva
11. Ordlista		Löpande under projektet	Ingrid samordnar
12. Referenser och länkar		Löpande under projektet	Ingela samordnar
Avslutning av projekt			
Delning av projektresultat till miljönätverket (1st-dl-mvdir). Viktigt att vi når alla miljöskyddschefer	Rapporter som tas fram ska skickas för delning till miljönätverket, berört handläggarnätverk (om sådant finns) samt styrgruppens medlemmar. Remisstiden ska vara minst två veckor.	September 2018	Ingela

vid länsstyrelserna. Om de inte ingår i e-postgruppen behöver vi nå dem ändå.			
Godkännande av styrgrupp	Styrgruppen ska ha tillgång till det färdiga projektresultatet i god tid inför det att projektet avslutas och godkänns av styrgruppen.	Oktober 2018	Ingela
Layout av rapport	Layouthjälp av kommunikatör	Oktober-november 2018	Ingela
Vid avslutning av projektet	Informera miljonätverket och berörda centrala verk om projektresultatet med uppmaning att sprida projektresultatet inom sin organisation. Kontaktpersoner och chefer har ett ansvar för detta.	November - december 2018	Ingela
Vid avslutning av projektet	Presentera materialet vid webinarium	Början av december 2018, förbereds under november 2018	Alla
Uppföljning och utvärdering av projektet			
Utvärdering av projektgruppens arbete	Mall finns. En sammanställning av utvärderingen presenteras för styrgruppen. Planera in utvärderingen redan vid projektets start.	December 2018	Alla

Uppföljning av resultat	Fundera över om det är lämpligt att göra en uppföljning efter en viss tid för att försöka få en bild av om resultatet används.	Oktober 2018	Alla